

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 9. oktobar 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 9. oktobra 2012.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA PRIHVATANJE DOKAZA BEZ
POSREĐSTVA SVJEDOKA (PRESRETNUTI RAZGOVORI U VEZI SA
SARAJEVOM)**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka: presretnuti razgovori u vezi sa Sarajevom", koji je optuženi podnio 3. oktobra 2012. (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim donosi odluku po njemu.

I. Argumentacija

1. Optuženi u Zahtjevu, u skladu s pravilom 89(C) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), traži da se izda nalog za uvrštavanje u spis 15 presretnutih razgovora u vezi sa sarajevskom komponentom predmeta (dalje u tekstu: presretnuti razgovori).¹ Presretnuti razgovori su navedeni u Dodatku A Zahtjevu, koji sadrži argumente optuženog u pogledu "relevantnosti, autentičnosti i dokazne vrijednosti za tezu [optuženog]" svakog pojedinog presretnutog razgovora.² Dodatak A takođe sadrži stav tužilaštva o presretnutim razgovorima, uključujući njihov stav o relevantnosti razgovora, kao i navod da se tužilaštvo ne protivi njihovom prihvatanju.³ Optuženi tvrdi da bi prihvatanje presretnutih razgovora bilo u skladu sa standardima iznijetim u prijašnjim odlukama Vijeća po sličnim zahtjevima.⁴

2. Dana 3. oktobra 2012., tužilaštvo je takođe putem *e-maila* obavijestilo Vijeće da ne želi odgovoriti na Zahtjev jer je njegov stav u vezi sa svim presretnutim razgovorima već naveden u samom Zahtjevu.

II. Mjerodavno pravo

3. Pravilo 89 Pravilnika, u svojim relevantnim dijelovima, predviđa sljedeće:

¹ Zahtjev, par. 1.

² Zahtjev, par. 2; Dodatak A.

³ Zahtjev, par. 2; Dodatak A.

⁴ Zahtjev, par. 3.

- (C) Vijeće može prihvatiti bilo koji relevantan dokaz za koji smatra da ima dokaznu vrijednost.
- (D) Vijeće može izuzeti dokaz ako potreba da se osigura pravično suđenje znatno preteže nad njihovom dokaznom vrijednošću.
- (E) Vijeće može zahtijevati potvrdu autentičnosti dokaznog materijala pribavljenog izvan suda.

4. Vijeće podsjeća da, uprkos tome što je najprimjerenija metoda prihvatanja nekog dokumenta da se dokument prihvati posredstvom svjedoka koji o njemu može da govori i da odgovara na pitanja u vezi s njim, prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka uvriježena praksa u jurisprudenciji Međunarodnog suda.⁵ Dokaz može biti prihvaćen bez posredstva svjedoka ako su ispunjeni uslovi iz pravila 89(C), konkretno, ako je dokaz relevantan, ima dokaznu vrijednost i sadrži dovoljno pokazatelja autentičnosti. Kada su ti uslovi ispunjeni, Vijeće zadržava svoje diskreciono pravo u pogledu prihvatanja dokaza, koje, na osnovu pravila 89(D), predviđa da vijeće može izuzeti dokaz ako potreba da se obezbijedi pravično suđenje uveliko nadmašuje njegovu dokaznu vrijednost.⁶ Prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka je mehanizam koji se koristi u izuzetnim slučajevima jer ne omogućava nužno adekvatnu kontekstualizaciju dokaza o kom je riječ.⁷

5. Vijeće takođe podsjeća i na svoj "Nalog u vezi s procedurom za vođenje sudskog postupka", izdan 8. oktobra 2009. (dalje u tekstu: Nalog o vođenju postupka), u kojem u vezi sa svim eventualnim zahtjevima za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka piše sljedeće:

Strane u postupku će podnošenje podnesaka bez posredstva svjedoka svesti na najmanju moguću mjeru. Strana koja zatraži prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka u zahtjevu će: i) dati kratak opis dokumenta za koji traži da bude uvršten u spis; ii) jasno naznačiti relevantnost i dokaznu vrijednost svakog dokumenta; iii) objasniti kako se taj dokument uklapa u tezu te strane, i iv) navesti pokazatelje autentičnosti tog dokumenta.⁸

⁵ Odluka po Prvom zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaznih predmeta bez posredstva svjedoka, 13. april 2010. (dalje u tekstu: Odluka po Prvom zahtjevu tužilaštva), par. 5.

⁶ Odluka po prvom zahtjevu tužilaštva, par. 5.

⁷ Odluka po prvom zahtjevu tužilaštva, par. 9, 15.

⁸ Nalog o vođenju postupka, Dodatak A, Dio VII, par. R.

6. Pravilo 94(B) Pravilnika omogućava Vijeću da formalno primi na znanje autentičnost dokumentarnih dokaza. Za takvo formalno primanje na znanje, Vijeće procjenjuje da li je dovoljno potvrđeno da su dokumentarni dokazi o kojima je riječ autentični i da li su uvršteni u spis u nekom ranijem postupku.⁹

III. Diskusija

7. Vijeće podsjeća da je već u svojoj prvoj odluci o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka, po zahtjevu za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka koji je tužilaštvo podnijelo još prije početka izvođenja svojih dokaza, istaklo sljedeće:

[I]ako nije potrebno da se u svim okolnostima dokazi uvedu putem svjedoka, i moguće je da postoje situacije kada je primjereno da se prihvate bez posredstva svjedoka, Vijeće smatra da je najprimjerenija metoda prihvatanja dokumenta ili nekog dokaznog predmeta putem svjedoka koji može o tome da govori i da u vezi s tim odgovara na pitanja. Prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka generalno ne bi trebalo biti prvo za čim se poseže u prihvatanju dokaza. To je, naprotiv, dodatna metoda uvođenja dokaza, koju treba koristiti oprezno kako bi se strani koja to traži pomoglo da popuni određene praznine u svojoj tezi u kasnijoj fazi postupka.¹⁰

8. To je i dalje stav Vijeća i ostaje, generalno, opšta praksa u ovom predmetu. Shodno tome, Vijeće u ovoj fazi postupka neće prihvatiti presretnute razgovore bez posredstva svjedoka već, umjesto toga, poziva optuženog da ih predloži posredstvom svjedoka koji mogu da o njima govore i potvrde njihovu autentičnost tokom dokaznog postupka odbrane.

9. U svakom slučaju, potpunosti radi, Vijeće napominje da presretnuti razgovori nisu prihvatljivi zbog toga što optuženi nije pokazao njihovu autentičnost. Vijeće podsjeća da je u gorepomenutoj odluci i sljedeće:

Kao što je Vijeće napomenulo u "Odluci po prvom zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje dokumentarnih dokaza koji se odnose na sarajevsku komponentu", donijetoj 31. marta

⁹ Odluka po Prvom zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje dokumentarnih dokaza koji se odnose na sarajevsku komponentu, 31. mart 2010. (dalje u tekstu: Odluka o formalnom primanju na znanje), par. 16; Odluka po Zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje presretnutih razgovora koji se odnose na sarajevsku komponentu predmeta i Zahtjevu da se odobri dodavanje jednog dokumenta na spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter, 4. februar 2011., par. 12-17.

¹⁰ Odluka po Prvom zahtjevu tužilaštva, par. 9. [naglasak dodan].

2010. godine, presretnuti razgovori su posebna kategorija dokaza zato što ne sadrže *prima facie* indicije autentičnosti ili pouzdanosti pa se ti uslovi moraju ispuniti saslušanjem relevantnih operatera koji su vršili presretanje ili učesnika presretnutih razgovora.¹¹ *Dakle, kako nema ranijih pokazatelja njihove autentičnosti ili pouzdanosti, Vijeće smatra da prihvatanje bez posredstva svjedoka nije odgovarajući način uvrštavanja presretnutih razgovora u spis.*¹²

10. Iako Vijeće na kraju jeste prihvatilo više presretnutih razgovora koje je tužilaštvo predložilo za prihvatanje bez posredstva svjedoka, to je uradilo na samom kraju dokaznog postupka tužilaštva, kad je tužilaštvo pokazalo njihovu autentičnost, bilo putem svjedočenja operatera koji su vršili presretanje ili putem primjene pravila 94(B).¹³ Međutim, konkretno u ovom slučaju, jedina primjedba optuženog u vezi s autentičnošću i pouzdanošću presretnutih razgovora jest da je riječ o presretnutim razgovorima "u uslovima za koje je već utvrđeno da su pouzdani".¹⁴ Drugim riječima, optuženi ne pokušava da pokaže da je autentičnost svakog pojedinog predloženog presretnutog razgovora konkretno potvrdio operator koji je vršio presretanje niti da se njihova autentičnost može formalno primiti na znanje zbog primjene pravila 94(B). Optuženi, dakle, nije ispunio gorenavedeni standard izložen u ranijim odlukama po sličnim zahtjevima tužilaštva.

11. Iz svih gorenavedenih razloga, Vijeće donosi odluku da odbije prihvatanje presretnutih razgovora bez posredstva svjedoka.

IV. Dispozitiv

12. Shodno tome, Pretresno vijeće, na osnovu pravila 89(C) Pravilnika, ovim **ODBIJA** Zahtjev.

¹¹ Prvi zahtjev tužilaštva za formalno primanje na znanje dokumentarnih dokaza koji se odnose na sarajevsku komponentu, par. 9.

¹² Odluka po Prvom zahtjevu tužilaštva, par. 13 [naglasak dodan].

¹³ V. Odluka po Prvom zahtjevu tužilaštva za uvrštavanje presretnutih razgovora bez posredstva svjedoka, 14. maj 2012.; Odluka po Trećem zahtjevu tužilaštva za prihvatanje presretnutih razgovora bez posredstva svjedoka (Srebrenica), 24. maj 2012.; Odluka po Drugom zahtjevu tužilaštva za prihvatanje presretnutih razgovora bez posredstva svjedoka, 25. maj 2012.

¹⁴ V. Dodatak A Zahtjevu.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 9. oktobra 2012.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]